

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: december 2019
Institution	Horsens HF & VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Religion C, Historie B, Samfundsfag C
Lærer(e)	Marie Sognstrup, Kasper Wettergren, Dan Ørbæk Lysgaard
Hold	2bks

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Lange linjer i Europas historie (enkeltfagligt – historie)
Titel 2	Industrialiseringen (enkeltfagligt – historie) inklusiv Dansk-historieopgaven DHO (flerfaglig opgave)
Titel 3	Hvem er du solidarisk med? (fællesfagligt)
Titel 4	Mellemløbetiden med fokus på nazismen (enkeltfagligt – historie)
Titel 5	Islam (enkeltfagligt – religion) og Tyrkiet (fællesfagligt)
Titel 6	Dansk politik – Valg 2019 (enkeltfagligt – samfundsfag)
Titel 7	Identitetsdannelse i det senmoderne samfund (enkeltfagligt – samfundsfag)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Lange linjer i Europas historie (enkeltfagligt – historie)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Ulrik Grubb m.fl.: <i>Overblik – verdenshistorie i korte træk</i>, Gyldendal 2012. Side 21-123 (Kapitel 2,3,4,5,6,7,8,9 og 10)</p> <p>”Pave Urban d.2’s tale i Clermont i 1095” i Kim Beck Danielsen m.fl.: <i>Fokus 1- Fra antikken til reformationen</i>, Gyldendal 2009. Side 144-146.</p> <p>”Spaniernes fremfærd i Amerika efter Columbus” og ”Er indianerne rigtige mennesker” i Flemming Kiilsgaard Madsen m.fl.: <i>Opdagelserne - Kulturmoder eller kultursammenstød?</i>, Gyldendal 1999. Side 37-39, 46-52.</p> <p>”USA’s uafhængighedserklæring” fra <i>Dokumenter fra USA’s historie</i>, De forenede stater informationstjeneste, København 1976.</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>”Widukind om Haralds overgang til kristendommen”, ”Adam af Bremen om Haralds overgang til kristendommen”, ”En arabisk købmand i Hedeby” og ”Vikingerne ved Volga” i Peter Frederiksen m.fl.: <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>, Systime 2009. Side 44-47.</p> <p>“Maren Splids hekseproces 1637-1641” fra http://www.kvinfo.dk/side/170/bio/1606/</p> <p>Dokumentarfilm: <i>De gamle grækere – Antikkens verden (3)</i>, DR-kultur, Danmark 2013.</p> <p>Dokumentarfilm: <i>Pompeji- skeletterne taler (Pompeii - Cellar of Skeletons)</i>, Storbritannien 2010.</p> <p>Film: <i>Kingdom of Heaven</i>, Twentieth Century Fox Film Corporation, 2005.</p> <p>Klip fra film: <i>Luther</i>, Eikon films, 2003.</p> <p>Billeder: Holbein: Ambassadors, Ptolemæus’ verdenskort 1468, samt diverse af Ludvig d. 14. af Frankrig, Versailleslottet, Den franske revolution.</p>
Omfang	38 lektioner á 55 minutter

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande –formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof –diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier –anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen –kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> –dansk historie og identitet –nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper –natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv –styreformere i historisk og nutidigt perspektiv –globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv –historiefaglige metoder
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde med arbejdsspørgsmål, pararbejde og individuelt arbejde.</p>

<p>Titel 2</p>	<p>Industrialiseringen (enkeltfagligt – historie) inklusiv Dansk-historieopgaven (flerfaglig opgave)</p>
<p>Indhold</p>	<p>Kernestof:</p> <p>Inge Adriansen m.fl.: <i>Fokus 2 – Fra oplysningstid til imperialisme</i>, Gyldendal 2009. Side 141-166. (Herunder kilderne: ” Pastor Fabricius beskriver Horsens i 1879”, ”En kvinde fortæller i 1927”, ”2. november 1871: Horsens Avis bringer et svar”, ”4. november 1871: Vejle Amts Folkeblad kommenterer”, ”18. november 1871: Socialisten svarer sine modstandere”, ”29. december 1871: Vejle Amts Folkeblad følger sagen op” og ”Læserbrev til Social-Demokraten, 1882”)</p>

Peter Frederiksen m.fl.: *Grundbog til historie – Verdenshistorien 1750-1945*, Systime 2001. Side 81-87, 117-121.

Peter Frederiksen m.fl.: *Grundbog til Danmarkshistorien*, Systime 2009. Side 158-163. (Forfatningskampen og industrialiseringen og arbejderbevægelse)

Supplerende stof:

Statistikker: (Om den industrielle revolution) Erik Jensen m.fl.: *Den industrielle revolution England 1780-1850*, Gjellerup 1980.

Materiale fra ”Danmarks industrialisering: Peder Madsens Gang”
<http://www.emu.dk/modul/danmarks-industrialisering-peder-madsens-gang-3-elendighedens-boliger-og-beboere>

Dokumentarfilm: *Age of industry – History of the world 7*, mitcfu.dk.

Byvandring i Horsens og besøg på Danmarks Industrimuseum.

Materiale til DHO'en:

(Fokus på industrialiseringen i Horsens med henblik på arbejdsvilkår og levevilkår)

Kühle, Ebbe: *Danmark – Historie – Samfund – Hovedfaser i Danmarkshistorien*, 2. udgave, Gyldendal 1994.

Hansen, Jim G.: ”Hjemmets arne”, Danmarks Industrimuseum på
<http://interface.dk/uploads/Sally/Hjemmetsarne.pdf>

Wiborg, Brian: ”Industribyen Horsens”, 2007 på
<https://dokodoc.com/industribyen-horsens-af-brian-wiborg-industrimuseet.html>

Bønløkke, Jens m.fl.: *Industrialiseringen i Horsens 1850-1900*, Hestens forlag, Horsens 1983.

Hvidt, Kristian: ”Arbejderforhold”, 2012 på
http://denstoredanske.dk/Danmarkshistorien/Det_folkelige_gennembrud/P%C3%A5_t%C3%A6rskelen_til_det_nye_%C3%A5rhundrede/Industrielt_gennembrud/Arbejderforhold

	<p>Burchardt, Jørgen: <i>Arbejdsmandens historie i 100 år – 1 Fabrik</i>, Forlaget Fremad, 1982.</p> <p>”Lov om Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker og fabriksmæssig drevne Værksteder samt det Offentliges Tilsyn med disse, 23. maj 1873”, på http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fabriksloven-af-23-maj-1873/</p>
Omfang	22 lektioner á 55 minutter (Industrialiseringen) og 14 lektioner á 55 minutter (DHO)
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande –formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof –diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier –anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen –kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale –gennemføre en mindre empirisk undersøgelse –formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> –dansk historie og identitet –nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper –natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv –historiefaglige metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde med arbejdsspørgsmål, pararbejde og individuelt arbejde, opgaveskrivning.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Hvem er du solidarisk med? (fællesfagligt)
Indhold	<p>Religion</p> <p>Kernestof: Systimes i-Bog: Kultur og Samfund, Læreplan 2017 af Christina Blach Hansen, Lene Madsen og Sofie Reimick:</p> <p>Introduktion til arbejde med fællesfagligt emne</p> <p>https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=c1422</p> <p>Velfærdsstat og solidaritet under pres</p> <p>https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p357</p> <p>Lignelsen om den barmhjertige samaritaner, i Lukasevangeliet kap. 10, vers 25-37</p> <p>Kurt E. Larsen: af Velfærdsstatens kristne grundlag. Kristeligt Dagblad, 14. oktober 2006.</p> <p>Hans Peter Sandbech: af Religion vs. videnskab: Næstekærlighed. ateist.dk, 30. april 2017.</p> <p>Luther, næstekærlighed i Det Nye Testamente og diakoni/filantropi</p> <p>Baggrundsstof: http://luther2017.dk/om-reformationen/hvem-er-martin-luther/</p> <p>https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p333</p> <p>https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p332&L=0</p> <p>https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p334</p> <p>Martin Luther: Om et kristenmenneskes frihed. Religionshistoriske værker. Oversat af Carl Frederik Wiwe. iBog©. Systime, 2018.</p>

Luthers Kirkepostil 1522. I: Martin Luther: Kirkepostillen - Bind 1 Vinterdelen.
Oversat af Finn B. Andersen. Books on Demand, 2018. s. 22-23.

Powerpoint om hovedlinjer i vesteuropæisk kristendom

Uddrag af Bjergprædiken, Bibelen Matthæusevangeliet, kap. 5, v.21-22, 44-48.

Uddrag af Den barmhjertige samaritaner, Bibelen Lukasevangeliet, kap. 10, v.25-37

Uddrag af Verdensdommen, Bibelen Matthæusevangeliet, kap. 25, v.31-46

Om fjendekærlighed: Lukasevangeliet kap. 6, v. 27-36

Jørgen Vestergaard Jacobsen m.fl.: Filantropi og diakoni, i Kultur-og samfundsfagsbogen, s. 106-109, 2008

Aktuelle fortolkning af næstekærlighedsbuddet

Anna Rask Pedersen: af Buddet om næstekærlighed river i mig, hvis jeg vender ryggen til. kristendom.dk, 23. september 2015.

Anna Rask Pedersen: af Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste. kristendom.dk, 6. oktober 2015.

Morten Kvist: "Den barmhjertige samaritaner er under pres" (uddrag), Kristeligt Dagblad den 2. oktober 2015

Marie Krarup og Lisbeth Zorning: "Det er klamt, at du flasher din næstekærlighed": <https://www.youtube.com/watch?v=GYMnhc6JggM>

Foto: Sille Veilmark: foto af hjemløs, Information den 1. december 2018

Etik og prioriteringer i velfærdsstaten

Lærerproduceret ark om religiøs og verdslig etik.

Baggrundsstof til afsnittet: <https://kulturogsamfund.systeme.dk/?id=p335&L=0>
Særligt om nytteetik og QALY i sundhedsvæsenet.

Religionsnørden: Benthams model

https://www.youtube.com/watch?v=36Ke8MDO_os

Steen Rasmussen: Julehjælp til muslimer? Hvad ville Jesus have gjort?, 13/12-2017, på www.jv.dk + kommentarkæde hertil

Rasmus Karkov: DF-præst kritik af julehjælp til muslimer strider mod juleevangeliet, 14/12-2017, på www.b.dk

Identitetsdannelse i traditionelle, moderne og senmoderne samfund

Teoriafsnit om religionssociologiske begreber, i Bodil Juncker m.fl.: Grundbogen til religion C, systime, 2018

<https://grundbogertilreligionc.systime.dk/?id=p143>

Kultur og samfundsfag. En grundbog til kultur – og samfundsfagsgruppen på HF”, systime, 2017, i-bog:

Identitetsdannelse i traditionelle, moderne og senmoderne samfund:

<https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p265&L=0>

<https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p268&L=0>

<https://kulturogsamfund.systime.dk/?id=p269&L=0> de tre:

Kulturel og religiøs globalisering i velfærdsstaten

Introduktion til globaliseringsbegrebet i kulturfagsgruppen og i religion:

<https://ks.systime.dk/?id=p124>

Den kulturelle globalisering:

<https://ks.systime.dk/?id=p216>

Metroxpress: ”23-årige Aye: SAS vil ikke ansætte mig, fordi jeg bærer tørklæde”, 27/4-2017 på <http://news.dk>

Thomas Schütt: ”Halalkød ind i valgkampen i Horsens: DF stiller ultimativt krav til ny borgmester”, 23/10-2017 på www.hsfo.dk

Den religiøse globalisering:

<https://ks.systime.dk/?id=p217>

Peter Gundelach: Den danske værdiundersøgelse, 2008: uddrag lærerproduceret pptx

”Pjece fra Natkirke i Gellerup”, Gellerup Kirke, i Birgit Andersen m.fl.:
”Senmoderne religiøsitet i Danmark”, afsnittet ”Folkekirken og den senmoderne religiøsitet”, s. 163-164, systime, 2009

Gellerup Kirke laver natkirke, 27/9-2002 i www.jyllands-posten.dk

Konvertitter i det senmoderne samfund

Teoriafsnit om sociologiske grunde til at blive religiøs, i Bodil Juncker m.fl.:
Grundbogen til religion C, systime, 2018

<https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=p134>

Lewis Rambos model til konversion

Spørg mig om alt, DR2, 2016: Om ung Hare Krishna munk

Supplerende stof:

Det Ethiske Råd: ”Et spil om liv og død”, på www.etiskraad.dk

Eksperiment: Hvem går forbi en døende

mand: https://www.youtube.com/watch?v=EiS5_oGHzKI

Lignelsen om den barmhjertige samaritaner:

<https://www.youtube.com/watch?v=4suerqQrAjk>

Luther i Rom - fra spillefilmen om

Luther: <https://www.youtube.com/watch?v=WiSCnZ4wSMo&t=2s>

Historie

Kernestof:

Peter Frederiksen m.fl.: *Grundbog til Danmarkshistorien*, Systime 2009. Side 192-196, 217-228, 231-237, 245-250, 267-279.

Andersen, Lars m.fl.: *Fokus 3 – Fra verdenskrig til velfærd*, Gyldendal, 2010. Side 48-49, 65-67.

Henrik Bonne Larsen m.fl.: *Danmarkshistorisk oversigt*, Systime 2006. Side 78-79, 82-87.

”Debatten om det multikulturelle samfund” i Ebbe Foged m.fl.: *Danmark i nyeste tid - Danmarks historie efter 1973*, Gyldendal 2002. Side 106-108.

Supplerende stof:

Klip: ”Depressionen rammer Danmark” og ”Kanslergadeforliget - en hjælp til folket” i *Danmarks historie - 1930-1934 - Sammenhold i krisetid*, Substanz/TV2 2007.

Klip: ”Marshallhjælpen begynder” og ”NATO frem for Norden” i *Danmarks historie - 1946-1949 - Nye forbindelser*, Substanz/TV2 2007.

Klip: ”Flygtningene strømmer til Danmark” og ”Danskerne på kartoffelkur” i *Danmarks historie - 1980-1986 - Klaphat og kartoffelkur*, Substanz/TV2 2007.

”Besøg på fattiganstalter 1887”, fra <http://museernepaakanten.dk/wp-content/uploads/2015/09/Fattiganstalter.pdf>

Lydklip: Interview med ung arbejdsløs fra 1930'erne.
<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/hoer-interview-med-ung-arbejdsloes-fra-1930erne/>

Dilemmasplet – Fattiggård eller fjendeland
<http://fattiggaardellerfjendeland.dk/#/spil>

Marshallplanen/Marshalls tale i uddrag (Bender og Gade, Stormagtspolitikken 1945-1982, Munksgaard.

Valgplakater for EF-folkeafstemningen 1972.
<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/landmandsliv/>

Samfundsfag

Kernestof:

	<p>Kultur og samfund - Grundbog (Læreplan 2017), ibog, System: P227, P323, c1931, P325, P336, P337, P338</p> <p>Supplerende stof: https://da.wikipedia.org/wiki/Lande_rangordnet_efter_indkomstfordeling http://www.hvadbrugespengenitil.dk/ ”Macron: Danmark er en rollemodel for fremtidige franske reformer”, dr.dk/nyheder, 07. JUNI 2017 (HTTPS://WWW.DR.DK/NYHEDER/UDLAND/MACRON-DANMARK-ER-EN-ROLLEMODEL-FREMTIDIGE-FRANSKE-REFORMER) ”Mette Frederiksens pensionsforslag åbner en ladeport af spørgsmål og en alles krig mod alle”, Jyllands-Posten, 07.02.2019 ”Pensionsalder på 75 er dårlig science fiction”, Jyllands-Posten, 17.02.2019 ”Tast din alder og se, hvornår du kan gå på pension”, (https://politiken.dk/forbrugogliv/forbrug/art5972501/Tast-din-alder-og-se-hvorn%C3%A5r-du-kan-g%C3%A5-p%C3%A5-pension) ”Søren Pape: Hvordan i himlens navn skal differentieret pensionsalder nogensinde lade sig gøre?”, www.avisen.dk, 01.02.2019</p>
<p>Omfang</p>	<p>Religion: 22 lektioner à 55 minutter, 60 sider Historie: 32 lektioner á 55 minutter, 60 sider Samfundsfag: 27 lektioner á 55 minutter, ca, 40 sider</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Religion: Etik: Kristen etik, verdslig og religiøs etik, nytte- og pligtetik Eleverne har ud fra nutidige problemstillinger arbejdet caseorienteret med etik. I forlængelse af etiske problemstillinger, har vi arbejdet med filantropi og diakoni i en historisk og nutidig kontekst.</p> <p>Introduktion til religionsfaglige begreber: Indefra og udefra, elite og mainstream</p> <p>Klassen har arbejdet med identitetsdannelse i det traditionelle, moderne og senmoderne samfund med fokus på det senmoderne samfund. Herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kulturel og religiøs globalisering

- Giddens: Adskillelse af tid og rum, udlejring af sociale relationer, refleksivitet
- Danskernes forhold til kristendom og religion i det senmoderne samfund

Vi har arbejdet religionssociologisk med konvertitter i det senmoderne samfund: ud fra:

- Lewis Rambos teori om konversion
- Deprivationsteori
- Socialisationsteori
- Teorien om rational choice
- Teorien om søgen efter mening og tilknytning

Historie:

Lærerplanens mål:

- "Dansk historie og identitet"
- "Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv"
- "Styrereformer i historisk og nutidigt perspektiv"
- "Globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv"
- "Historiefaglige metoder"
- "Historiebrug"

Mere specifikt har fokus været på:

- Fattighjælpen i 1800-tallet – værdigt og ikke-værdigt trængende
- Krisen i 1930'erne og Kanslergadeforliget 1933 - Socialreformen
- Marshallhjælpen og amerikaniseringen
- De glade tressere og udbygningen af velfærdsstaten
- Danmarks tilslutning til EF og oliekrisen i 1973
- Flygtningestrømmen
- Globaliseringens udfordringer for velfærdsstaten.
- Debatten om velfærdsstaten – historisk og nutidig.

Samfundsfag:

Læreplanens mål:

- Politiske ideologier
- politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene
- politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng
- velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund
- sociale og kulturelle forskelle

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuel undervisningsmodul, i-bøger, gruppearbejde og individuelle besvarelser.
----------------------------	---

Titel 4	Mellemlkrigstiden med fokus på nazismen (enkeltfagligt – historie)
Indhold	<p>Kernestof: Peter Frederiksen: <i>Det Tredie Rige - fællesskab og forbrydelse</i>, Systime 2012. Side 20-59, 74-95, 98-111, 137-141, 183-184, 193-195, 215-218. (herunder kilden ”NSDAP’s 25 punkter”)</p> <p>Supplerende stof: ”Den store økonomiske verdenskrise (1929)”, ”Golo Mann: Rigsdagsbranden 27. februar”, ”Hossbach-notatet” og ”Den endelige løsning på jødeproblemet, 1942” i Johan Bender m.fl.: <i>Mellemlkrigstiden og 2. Verdenskrig 1919-1945 - belyst ved kilder</i>, Munksgaard 1993. Side 61-63, 79-81, 86-90, 122-123.</p> <p>Film: <i>Hitlers Elite (Napola)</i>, <u>Olga Film GmbH</u>, Constantin Film og <u>Seven Pictures</u> 2004.</p> <p>Plakat: ”Die NSDAP sichert die Volksgemeinschaft”. http://www.friends-partners.org/partners/beyond-the-pale/eng_captions/49-5.html</p> <p>Dokumentarfilm: Første Verdenskrig – afsnit 10af10, <i>The First World War</i>, 2002.</p> <p>Dokumentarfilm: ”Part 4: Murder Factory” i <i>Hitlers Holocaust</i>, Midget Entertainment 2000.</p> <p>”Mussolini – Opposition unødvendig” (uddrag af tale, 1927) i Pers: <i>Dagligdag under facismen</i>, Gyldendal 1979. Side 26-28.</p> <p>”Hitler docerer racelære” (Uddrag af <i>Min kamp</i>, 1923) i Hofer: <i>Nationalsocialismen</i>, Gyldendal 1978. Side 31-32.</p>

	<p>”Definitioner af jøde, halvjøde og kvartjøde, 1935” på http://www.holocaust-uddannelse.dk/kildetekster/nlovene.asp#12</p> <p>”Nazismens fremvækst” i Peter Frederiksen m.fl.: <i>Grundbog til historie. Verdenshistorien 1750-1945</i>, Systime 2001. Side 256-259.</p> <p>Plakat: <i>Morgendagens officerer</i>, på http://yaru89.tripod.com/id15.html</p> <p>”At følge føreren – en erindrings” i Peter Frederiksen: <i>Det Tredie Rige - fællesskab og forbrydelse</i>, Systime 2012. Side 187.</p> <p>”Hitler Jugend sangen” på https://sites.google.com/site/hitlerjugendwebquest/home/opgave-1</p> <p>Artikel: ”Løgnen om Holocaust lever” side 38-42 i <i>Illustreret Videnskab Historie</i> nr. 2 2011.</p>
Omfang	26 lektioner á 55 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> –formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof –redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng –reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur –diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier –kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale –formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi -argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> –nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper –forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv –styreformere i historisk og nutidigt perspektiv –ideologiernes kamp i det 20. århundrede

	<ul style="list-style-type: none"> -globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv -historiefaglige metoder -historiebrug
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde med arbejdsspørgsmål, pararbejde og individuelt arbejde, synopsisøvelse.

Titel 5	Islam (enkeltfagligt – religion) og Tyrkiet (fællesfagligt)
Indhold	<p><u>Religion</u></p> <p>Kernestof: <u>Den religiøse praksis:</u> Religiøs praksis i Islam: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p159</p> <p>Obligatoriske ritualer: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p219</p> <p>Andre ritualer: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p220</p> <p>Hellige steder: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p221</p> <p>Gruppearbejde om de 5 søjler ud fra små tekststykker samt powerpoints om pilgrimsfærden og sammenhæng mellem myte og ritual i islam.</p> <p>DR: ”Vis mig din tro” (00:28), del 2, 2013 Om den 23-årige muslimske konvertit Michelle, som viser, hvordan hverdagen er for en rettroende muslim.</p> <p><u>Islams historiske udvikling og de 6 trosartikler:</u></p> <p>Fakta om Islam: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p157</p> <p>Islams historiske udvikling: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p158</p> <p>Hvad tror muslimerne på?</p>

<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p222>

Powerpoint om Koranen og Hadith; herunder om Koranen i Religionsportalen:

<https://religion.systime.dk/?id=c3472&L=0>

Sura 112, Koranen

”Dommedag”, i Aminah Hassan ”Islams 5 søjler”, 1998, s. 37-38 (hadith)

Om dommedag: Systime: Religionsportalen:

<https://religion.systime.dk/?id=c3076&L=0>

”Forudbestemmelsen” i Imam an-Nawawi: Fyrre Hadis, 1981 (hadith)

Det islamiske samfundssyn:

Det islamiske samfundssyn:

<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p223>

Kan man være muslim i det danske samfund?

<https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=p161&L=0>

JP Aarhus 17.04.2005: Pernille Ammitzbøl: ”Islam handler om at være et godt menneske”; interview med Bünyamin Simsek.

Powerpoint om sharia og de fire retskoler, samt powerpoint om de fire retninger: fundamentalister, traditionalister, modernister, sekularister

Videoklip om Wahid Pedersen syn på kvindelige imamer, fra

Religionsportalen, systime: <https://religion.systime.dk/?id=c2741>, samt

[videoklip om Sherin Khankans syn på kvindelige imamer](#)

Kilde: Samim Akgönül: ”Politiske fredagsprædikener – Tyrkiets officielle islam er politisk”, i Kristeligt Dagblads netavis d. 5. maj 2017, <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/politiske-fredagspraedikener-tyrkiets-officielle-islam-er-politisk>, 2,4 s

Islam og den tyrkiske stat - fra Atatürk til Erdogan:

Ibog Deniz Kitir m.fl.: Tyrkiet - Historie, samfund, religion, systime, 2018:

<https://tyrkiet.systeme.dk/index.php?id=153&L=0>

Religion i Osmannerriget

Islam og den tyrkiske stat:

<https://tyrkiet.systeme.dk/?id=p153>

Horisont: ”Vi elsker Erdogan”, 2018 (00:23)

Rasmus Fahrendorff: ”5 tiltag fra Erdogan der skal islamisere Tyrkiet”,
www.kristeligt-dagblad.dk, 20. juni 2018

Tørklædedebat – også i Tyrkiet:

IBog Tyrkiet - Historie, samfund, religion:

<https://tyrkiet.systeme.dk/?id=p155> , inklusiv følgende tekster:

Videoklip fra TRT Türk. Merve Kavakçı: Yemin ettirilmeyen milletvekili 2. Maj 1999. YouTube, 28. juni 2011, om Kavakci-sagen

Foto af demonstrerende kvinder i Tyrkiet med türban

Koranen om kvinders påklædning: Sura 24, vers 31. I Ellen Wulff: Koranen i ny dansk oversættelse, 2006

Undersøgelse af grunde til ikke at gå med tørklæde og til at gå med tørklæde blandt kvinder i Tyrkiet, Gallup Poll, maj 2017

3 små tekster om tyrkiske kvinders grunde til at gå med tørklæde:

<https://tyrkiet.systeme.dk/?id=p159> (ibogen om Tyrkiet)

3 artikler som belyser forskellige grunde til at gå med tørklæde, tekst og fotos:

<http://kvinfol.dk/mode-udfordrer-det-stereotype-billede-af-den-muslimske-kvinde/> (uddrag)

<https://www.religion.dk/billeder/billedserie-kan-du-kende-forskelp%C3%A5-muslimske-sl%C3%B8r>

<https://www.dr.dk/nyheder/udland/iranske-maend-iklaeder-sig-hijab-i-protest-og-solidaritet>

Historie

Kernestof:

Falkesgaard, Jørgen m.fl.: *Tyrkiet – Historie, Samfund, Religion*, Systime, s. 8-17, 26-27, 33-40, 44-53, 57-67, 138-145.

Serinci, Deniz: *Tyrkiet 1923-2013 – fra Atatürk til Erdogan*, Frydenlund, 2018, s. 43-44.

Supplerende stof:

Erdogan hyller sig i drømmen om osmannisk storhed

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/erdogan-hyller-sig-i-droemmen-om-osmannisk-storhed>

”Overblik: Forstå hvad der sker i Syrien lige nu”, fra

<https://politiken.dk/udland/art7443799/Forst%C3%A5-hvad-der-sker-i-Syrien-lige-nu?shareToken=kZsMzJAAHWtA>

Dokumentar: *Osmannerrigets endeligt*, fra mitcfu.dk

Dokumentar: *Atatürk – Tyrkernes fader*, fra mitcfu.dk

Dokumentar: *Langt fra Bruxelles – Tyrkiet*, fra mitcfu.dk

Film:

Ataturk – tyrkernes fader, streamet fra mitcfu, vist på DR2, den 24. oktober 2005

Fra osmanneriget til Tyrkiet, streamet fra mitcfu, vist på DRKultur, den 24. maj 2010.

Langt fra Bruxelles – Tyrkiet, streamet fra mitcfu, vist på DR2 den 9. oktober 2013.

Samfundsfag

Kernestof:

Brøndum, Peter og Hansen, Thor Banke: *Luk samfundet op!*, Columbus, 2017, s. 184-198

I-bogen: *Tyrkiet - Historie, samfund, religion*. Systime, p168, p235, p240, p241, c328, p239, p243, p242, p171, p172

Supplerende stof:

Økonomi for dummes - med Huxi (og Karen) (1), 11. sep. 2012, mitCFU.dk

	<p>”Tekander og dagligvarer: Priserne begynder at stige i Tyrkiet”, 14. AUG. 2018, https://www.dr.dk/nyheder/udland/tekander-og-dagligvarer-priserne-begynder-stige-i-tyrkiet</p> <p>”Dystre udsigter for Tyrkiets økonomi”, 18. aug. 2018, http://nyheder.tv2.dk/business/2018-08-18-dystre-udsigter-for-tyrkiets-okonomi</p> <p>Udenrigsministeriets hjemmeside om Tyrkiet: http://tyrkiet.um.dk/da/om-tyrkiet/</p> <p>”Erdogan ryddede bordet. Nu har han næsten enevældig magt”, JYLLANDS-POSTEN, 25.06.2018</p> <p>Dokumentaren Langt fra Bruxelles: Tyrkiet, mitcfu.dk</p> <p>”DF: Tyrkiet kommer aldrig med i EU”, Avisen.dk, 19. marts 2017</p> <p>”EU-veteran: EU er uærlig og hyklerisk over for Tyrkiet”, Jyllands-Posten, 27. marts 2017</p> <p>”Hvad foregår der? Forstå det komplicerede drama i Syrien”, fra www.dr.dk/nyheder, d. 13/10-19</p> <p>Synopsisøvelse:</p> <p>”Erdogan hyller sig i drømmen om osmannisk storhed”, Kristeligt Dagblad, 12.05.2015</p> <p>”Tyrkiske kvinder smider tørklædet på internettet: Vi er frie”, Kristeligt Dagblad, 25.01.2019 https://www.kristeligt-dagblad.dk/tyrkiske-kvinder-smider-toerklaedet-paa-internettet</p> <p>”Støtten til Erdogan er steget i Tyrkiet”, Politiken, 6. november 2019 Meningsmåling: Tilfredsheden med Erdogans arbejde i den tyrkiske befolkning (2014-2019), Undersøgelse foretaget af det tyrkiske analyseinstitut MetroPoll. Delt på instituttets Twitter-konto, https://twitter.com/metropoll/status/1191641062336598016</p>
Omfang	<p>Religion: 10 moduler á 55 minutter, 52 sider</p> <p>Historie: 16 lektioner á 55 minutter, 40 sider</p> <p>Samfundsfag: 16 lektioner á 55 minutter, ca. 45 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Religion</p> <p>Fakta om islam og den historiske udvikling; herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profeten Muhammeds liv og åbenbaringerne, opgør med samtidens polyteisme. Islam som monoteistisk religion. Koranens status i islam. Islams forståelse af sig selv som den endegyldige og sande udlægning af Allahs/Guds åbenbaringer – i forhold til jødedom og kristendom.

Islams verdens- og menneskesyn og grundlæggende trosforestillinger i den klassisk islam; herunder:

- De 6 trosforestillinger
- Kilder til islam: Koran, Hadith og Sunna.
- De hellige byer Mekka og Medina som axis mundi.
- Sharia og retsskolerne.

Muslims praksis:

- De 5 søjler.
- Sammenhæng mellem myte og ritual i islam, særligt med fokus på pilgrimsfærdens ritualer.

Islam i Vesten – med særligt fokus på det senmoderne Danmark

- Muslimske grupperinger i nutiden: fundamentalisme, traditionalisme, modernisme, sekularisme
- Etnisk muslim (Semsek) samt dansk konvertit (Michelle), som eksempel på forskellige måder at være muslim på i det senmoderne danske samfund

Islam og den tyrkiske stat

- Viden om islams rolle i Tyrkiet - i store træk fra Atatürks reformer til Erdogans tiltag til at islamisere Tyrkiet. Herunder viden om Direktoratet for religiøse anliggender og opfattelsen af Tyrkiet som en sekulær republik, der fører en tosidet sekulær politik.
- Forskellige opfattelser blandt tyrkerne af Erdogans politik i nutiden, blandt byboer i Istanbul og det østlige landlige Tyrkiet (fundamentalister, modernister, traditionalister, sekularister)

Tørklædedebat

- Viden om tørklædedebatten i Tyrkiet fra 1999 og frem til nutiden, herunder Kavakci-sagen.
- Indsigt i kvinders grunde til at bære tørklædet, samt tørklædets mange udtryksmuligheder i nutiden

Historie:

Lærerplanens mål:

	<ul style="list-style-type: none"> - ”Nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper” - ”Styreformer i historisk og nutidigt perspektiv” - ”Globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv” - ”Historiebrug” <p>Mere specifikt har fokus været på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osmannerrigets opståen - Sultanatet og kalifatet - Ungtyrkerne, 1. VK og Osmannerrigets endeligt - Kemal Mustafa Atatürk og den tyrkiske republik - Atatürks reformer - kemalismen - Tyrkiet efter Atatürk - Hærens rolle og de religiøse partier - Tyrkiet og EU - Erdogan, AKP og urolighederne på Taksim. <p>Samfundsfag:</p> <p>Læreplanens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociale og kulturelle forskelle - politiske ideologier - politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene - politiske beslutninger - det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde med arbejdsspørgsmål, pararbejde og individuelt arbejde.</p>

[Retur til forside](#)

<p>Titel 6</p>	<p>Dansk politik: Valg 2019</p>
<p>Indhold</p>	<p>Kernestof: Kureer & Frederiksen: Samfundsfag C, Systime, 2015, s. 24-40 Samfundsfag C. https://samfundsfagc.systime.dk/, p858, p859, p860, p861, p846, p847, p848 p896 p897 p879, p706, p841, p842, p846, p849, p852, p853, p854, p855,</p>

p856, p857, p863, p864, p865, p866, p867, p868, p869, p870, p770, p772, p784, p871 og p872

<https://kulturogsamfund.systeme.dk>, p319, p320 og p321

Supplerende stof:

Statsministerens nytårstale 1. januar 2019: <http://video.stm.dk/nytarstaler>

”Sådan stemmer danskerne efter indkomst og uddannelse”, 09.06.2015

(<https://finans.dk/finans/politik/ECE7776519/S%C3%A5dan-stemmer-danskerne-efter-indkomst-og-uddannelse/?ctxref=ext>)

Små videoer om de danske partier: <https://www.dr.dk/skole/samfundsfag/danske-partier> (<https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=p896&L=0>), (<https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=p897&L=0>) og (<https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=p879>).

”SF og LA lancerer milliardplaner i øst og vest”, 30.03.19,

(<https://www.dr.dk/nyheder/politik/sf-og-la-lancerer-milliardplaner-i-oest-og-vest>)

”Den digitale prøvevagt!: Overvågnings-kritiske elever får ministeriet til at rette fejl”, 02.03.19, (<https://www.dr.dk/nyheder/indland/den-digitale-proevevagt-overvaagnings-kritiske-elever-faar-ministeriet-til-rette>)

Diverse tabeller fra Kasper Møller Hansen og Rune Stubager (2017), Oprør fra udkanten om folketingsvalg 2015

Rasmus Paludan – opstillingsberettiget: (<https://www.dr.dk/nyheder/politik/video-rasmus-paludan-til-johannes-langkilde-du-lyver>)

Stram Kurs: (https://www.altinget.dk/artikel/hvad-staar-stram-kurs-for-her-er-partiets-politik?ref=newsletter&refid=31146&SNSubscribed=true&utm_source=nyhedsbrev&utm_medium=e-mail&utm_campaign=altingetdk&fbclid=IwAR1tYVah3NXOIbcMdJugMqTSz1QnqBNdhFocP7EbEokcU141T2z4aWCkeQ8)

Målinger af demokrati: (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2019/map>)

Skab din egen grundlov: (<https://historielab.dk/til-undervisningen/spil/grundlovsgeneratorne/>)

Lovgivningsprocessen:

(<https://samfnuhtxb.systeme.dk/fileadmin/filer/flash/Animationer/Political%20Game%20Version%205%20-%20Final/Main.html>)

Afsnit af Retten indefra 1:6, (<https://www.dr.dk/tv/se/boern/ultra/retten-indefra/retten-indefra-2/retten-indefra-giver-skyld-straef-1-6#!/>)

EP-valg: (<https://www.eu.dk/da/valg-til-europa-parlamentet>)

Info-film om EU og folketingsvalg:

(<https://www.ft.dk/da/undervisning/undervisningsfilm>)

	<p>(https://www.dr.dk/nyheder/politik/ep-valg/mange-unge-gider-ikke-eu-valget-og-det-kan-blive-endnu-vaerre-denngang)</p> <p>Kandidat-tests:</p> <p>(https://www.dr.dk/nyheder/politik/ep-valg/kandidattest)</p> <p>(https://www.altinget.dk/kandidater/ep19/)</p> <p>(https://www.information.dk/indland/2019/04/ep-valgtest-2019-hvem-stemme-paa)</p> <p>(http://nyheder.tv2.dk/folketingsvalg/kandidattest)</p> <p>(https://www.altinget.dk/artikel/hvem-skal-du-stemme-paa-ved-folketingsvalget-tag-testen)</p> <p>(https://kandidat.berlingske.dk/fv19/chooseArea)</p> <p>(https://www.parlamentet.dk/data/folketingsvalg-2019/)</p> <p>”Valget bliver alles kamp mod alle”, Berlingske Tidende, 07.05.19, (https://www.berlingske.dk/politik/valget-bliver-alles-kamp-mod-alle)</p> <p>Gammelt eksamenssæt: ”Overblik: De vigtigste punkter i det nye VLAK-regeringsgrundlag”, Jyllands-Posten, 27.11.2016</p>
Omfang	19 lektioner á 55 minutter, ca. 60 sider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> – politiske ideologier, herunder konservatisme, liberalisme og socialisme – demokrati og menneskerettigheder, herunder betydningen af retssystemet – politiske beslutninger i Danmark, herunder politiske deltagelsesmuligheder. – Magten i Danmark – Centrale samfundsfaglige informationskanaler – Formulere samfundsfaglige spørgsmål, opsøge, anvende og kritisk vurdere informationer til at dokumentere enkle faglige sammenhænge – Undersøge konkrete politiske beslutningsprocesser
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/ anvendelse af fagprogrammer

Titel 7	Identitetsdannelse i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Brøndum, Peter og Hansen, Thor Banke: Luk samfundet op!, Columbus, 2017, s. 31-38, 44-53, 63-77</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>”Opdragelse fylder meget i institutionerne”, Information, 21. maj 2012</p> <p>”Familiens krise er større end finanskrisen”, POLITIKEN, 15. JUL. 2012</p> <p>Indfødsretsprøve (https://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-06-06-test-dig-selv-kan-du-bestaa-den-nye-indfoedsretsproeve)</p> <p>”Indvandrere begynder at ligne danskerne”, Politiken, 12. SEP. 2013</p> <p>Filmen ”Abu Adnan”, https://filmcentralen.dk › grundskolen › film › abu-adnan</p> <p>”Lemvig affolkes i fremtiden”, dr.dk/nyheder, 25. APR. 2010</p> <p>Film-klip om det senmoderne samfund: (https://vimeo.com/222163535); (https://vimeo.com/222346573); (https://vimeo.com/222848817)</p> <p>”Forsker: Unge på gymnasiet føler pres, ensomhed og er dårlige til at snakke om det”, dr.dk/nyheder, 09. SEP. 2019</p> <p>Gammelt eksamenssæt: ”Hovsabaya med singlemor kan også være en kernefamilie”, Information, 16.12.2014</p> <p>Tabel: Gennemsnitsalder for fødende kvinder og nybagte fædre efter tid, Danmarks Statistik 2014</p>
Omfang	15 lektioner á 55 minutter, ca. 35 sider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - identitetsdannelse og socialisation - sociale og kulturelle forskelle - introduktion af fagets hoveddiscipliner og metode - undersøgelse af sammenhænge mellem baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/